

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Monika Zawadzka

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego

w sprawie **P. B. i Z. J.**

skazanych z art. 288 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 21 stycznia 2025 r.,

kasacji wniesionych przez Prokuratora Generalnego - na korzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 3 kwietnia 2024 r., sygn. akt XI K 1063/22,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do P. B. - w pkt III oraz w stosunku do Z. J. - w pkt VIII i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania;**
- 2. wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, orzekając w sprawie P.B. i Z.J., oskarżonych o to, że w nieustalonym okresie, ale nie później niż 19 lipca 2022 r., w B. przy ul. B., na terenie nieużytkowanej pętli tramwajowej, działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali uszkodzenia mienia w postaci dwóch szafek od zabezpieczeń grzałek, poprzez ich wyłamanie oraz uszkodzenia szafy sterującej zwrotnicą poprzez uszkodzenie wkładki patentowej, gdzie łączna wartość strat wyniosła nie więcej niż 10.000 zł na szkodę Miasta B., przy czym Z.J. czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 28 lipca 2018 r. do 9 sierpnia 2020 r. kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w B., sygn. akt [...]/19, a także w okresie od 9 sierpnia 2020 r. do 5 czerwca 2021 r. kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B., sygn. akt [...]/18 za popełnione przestępstwa podobne, czym P.B. wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 288 § 1 k.k., a Z.J. z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2024 r., sygn. akt XI K 1063/22, uznał oskarżonych za winnych zarzucanego im czynu, z tym ustaleniem, że „wartość strat wyniosła 637,23 zł na szkodę Gminy Miasto B. Zarządu Dróg Miejskich z siedzibą w B.”, a oskarżony Z.J. dopuścił się go w ciągu 5 lat od odbycia kary 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 14 stycznia 2020 r., sygn. akt IV K [...]/18 za umyślne przestępstwo podobne z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., którą odbył w okresie od 9 sierpnia 2020 r. do 5 czerwca 2021 r.

Przypisany oskarżonym czyn zakwalifikował z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., a w stosunku Z.J. także z art. 64 § 1 k.k. Na podstawie tych przepisów skazał P.B. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt III wyroku), a Z.J. na karę 11 miesięcy pozbawienia wolności (pkt VIII wyroku).

Tym samym wyrokiem skazał P.B. za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności (pkt I wyroku) oraz za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt II wyroku).

Z.J. skazał natomiast za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt VI wyroku), za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności (pkt VII wyroku) oraz za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności (pkt IX).

Na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w miejsce kar jednostkowych orzekł kary łączne - 4 lat pozbawienia wolności w stosunku do oskarżonego Z.J. (pkt XI wyroku) oraz roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności w stosunku do P.B. (pkt IV wyroku).

Rozstrzygnął o obowiązku naprawienia szkody (pkt X wyroku), zaliczeniu na poczet kar okresów rzeczywistego pozbawienia wolności (pkt V i XII wyroku) oraz o przepadku (pkt XV).

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się z dniem 11 kwietnia 2024 r.

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny zaskarżając go na korzyść P.B. i Z.J. w zakresie rozstrzygnięć zawartych w pkt. III i VIII części dyspozytywnej.

Prokurator Generalny zarzucił skarżonemu wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., polegające na niezasadnym skazaniu oskarżonych P.B. i Z.J. za przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. popełnione w nieustalonym okresie, ale nie później niż 19 lipca 2022 r., podczas gdy czyn ten z uwagi na wartość uszkodzonego mienia - 637,23 zł, tj. nieprzekraczającą 800 zł, w dacie orzekania przez Sąd stanowił wykroczenie wyczerpujące dyspozycję art. 124 § 1 k.w., w związku z treścią art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 2600) obowiązującą od dnia 1 października 2023 r.

W konkluzji kasacji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie rozstrzygnięć zawartych w pkt III i VIII części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja jest zasadna. Zgodzić się trzeba ze skarżącym, gdy twierdzi, że wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 3 kwietnia 2024 r. sygn. akt XI K 1063/22 został wydany z rażącym i mającym istotny wpływ na treść orzeczenia naruszeniem prawa materialnego.

Nie ulega wątpliwości, że w czasie popełnienia czynu uszkodzenie mienia jakiego dopuścili się P.B. i Z.J. na szkodę Gminy Miasto B. Zarządu Dróg Miejskich z siedzibą w B., co do którego Sąd Rejonowy ustalił, iż dokonane zostało na kwotę 637,23 zł, stanowiło przestępstwo kwalifikowane z art. 288 § 1 k.k.

Uszło jednak uwagi Sądu Rejonowego, że ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 poz. 2600), która weszła w życie z dniem 1 października 2023 r., dokonano zmiany dotychczasowego uregulowania w zakresie wskazania granicy oddzielającej wykroczenie z art. 124 § 1 k.w. od przestępstwa z art. 288 § 1 k.k., podwyższając dotychczasowe ograniczenie kwotowe z 500 zł do 800 zł. Oznacza to, że w dacie wyrokowania czyn przypisany oskarżonym nie był już przestępstwem, lecz wykroczeniem z art. 124 § 1 k.w. Zgodnie bowiem z dyspozycją tego przepisu popełnia wykroczenie ten, kto cudzą rzecz umyślnie niszczy, uszkadza lub czyni niezdatną do użytku, jeżeli szkoda nie przekracza 800 zł.

W tej sytuacji – jak słusznie zauważa skarżący – obowiązkiem Sądu Rejonowego było zastosowanie art. 4 § 1 k.k. i zmiana oceny karno-prawnej czynu oskarżonych z przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. na wykroczenie określone w art. 124 § 1 k.w. Oczywistym jest bowiem, że w tym zakresie ustawa obowiązująca w czasie orzekania była względniejsza dla oskarżonych niż ustawa obowiązująca w czasie popełnienia czynu.

Brak takiego postąpienia i zakwalifikowanie czynu przypisanego oskarżonym jako przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. zamiast jako wykroczenia z art. 124 § 1 k.w., pomimo ustalenia, że wartość uszkodzonego mienia nie przekraczała 800 zł, stanowiło rażące naruszenie prawa i istotnie wpłynęło na treść zaskarżonego wyroku.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku. Rozpoznając ponownie sprawę w granicach przekazania, Sąd Rejonowy orzeknie mając na uwadze wskazane wcześniej powody uchylenia zaskarżonego wyroku.

Zauważyć na koniec trzeba, że na skutek częściowego uchylenia zaskarżonego wyroku utraciły moc orzeczone tym wyrokiem wobec oskarżonych kary łączne. Zaistniała sytuacja wymaga zatem od Sądu Rejonowego zbadania czy zachodzą warunki od orzeczenia nowych kar łącznych i postąpienia zgodnie z dyspozycją art. 568a § 2 k.p.k.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono po myśli art. 638 k.p.k.

Małgorzata Gierszon Piotr Mirek Andrzej Tomczyk

[WB]

[a.ł]